

BEZBJEDNOST U NAŠOJ ZAJEDNICI

**Informativna brošura o
policiji u zajednici na
sjeveru Kosova**

osce

Organization for Security and
Co-operation in Europe
OSCE Mission in Kosovo

Kapetan Nenad Đurić,
direktor Regionalne direkcije
Mitrovica - Sjever

Uvod

Tokom naše transformacije posljednjih godina, Policija Kosova prihvatila je filozofiju rada policije u zajednici – filozofiju koja promovira saradnju i izgradnju povjerenja između naroda i policije. Ovaj novi način rada policije podrazumijeva da policijski službenici rade u partnerstvu sa stanovnicima kako bi rješavali pitanja koja utiču na sve nas – pitanja kao što su kriminal, strah od kriminala i javni red i mir.

Mnogi ljudi se ne osjećaju sigurno i to treba da promijenimo svi zajedno. Policija Kosova odlučna je da unaprijedi i poboljša bezbjednost zajednica na sjeveru Kosova. Radićemo zajedno sa stanovnicima kako bismo sprječavali i umanjili kriminal i antisocijalno ponašanje, u isto vrijeme štiteći ljudska prava i promovirajući slobodu kretanja.

Ljudi imaju pravo da žive bez straha od kriminala. Zajedno sa lokalnim zajednicama radićemo na poboljšanju njihove bezbjednosti i kvaliteta života. Na ovom putu potrebna nam je Vaša podrška. Sada je vrijeme da podržite svoju policiju u izgradnji budućnosti koju svi mi zaslužujemo.

Šta je policija u zajednici?

Policija u zajednici je filozofija i organizaciona strategija zasnovana na zajedničkim naporima stanovnika i policije u identifikovanju i rješavanju problema zajednice. Kao što je to 1829. godine definirao gospodin Robert Pil, rad policije u zajednici je „održavanje odnosa sa narodom sve vrijeme što u stvarnost uvodi istorijsku tradiciju da je policija narod, a da je narod policija; s tim da su policijski službenici samo članovi društva koji su plaćeni da svoju punu pažnju posvete dužnostima koje moralno obavezuju svakog stanovnika, u interesu opšteg dobra i opstanka zajednice.“

Filozofija rada policije u zajednici

Centralna pretpostavka rada policije u zajednici je da nivo učešća zajednice u jačanju sigurnosti i društvenog poretka i rješavanju kriminala treba podići, pošto policija ne može ovaj zadatak da obavlja sama.

Kako bi se šira društvena zajednica podstakla da dijeli odgovornost za jačanje kvaliteta života u zajednicama i tako aktivno podržala policiju u naporima da kontroliše i sprječava kriminal, policija mora izgraditi povjerenje i razviti partnerstvo sa širom društvenom zajednicom. Ovo partnerstvo mora da karakteriše zajedničko reagovanje i jednak položaj oba partnera.

Kako bi se ovakvo partnerstvo postiglo, policija mora da bude bolje integrisana u zajednicu i da jača svoj legitimitet u zajednici kroz rad uz saglasnost šire društvene zajednice i da unapređuje svoj doprinos široj društvenoj zajednici. Ona treba da:

- bude vidljiva i pristupačna široj društvenoj zajednici,
- zna širu društvenu zajednicu i bude joj poznata,
- odgovara potrebama zajednice,
- sluša probleme zajednice,
- angažuje i mobilise zajednice,
- bude odgovorna za svoje aktivnosti i ishode takvih aktivnosti.

Otvorenost i pristupačnost zahtjevaju da policijski službenici budu lako dostupni članovima zajednica putem otvorenog i neprijetećeg prisustva u okviru okruženja. Svakodnevni lični kontakti takođe će zbližiti zajednice sa "njihovim" policijskim službenicima.

Policijski službenici treba da budu upoznati sa društvenom strukturom njihove zajednice. Oni stoga treba da, u saradnji sa drugim administrativnim službama, razviju "društvene mape" susjedstava za koja su određeni, navodeći, na primjer, ugrožene stanovnike i grupe, one koji prave probleme i kriminalce, mjesta gdje se kriminal dešava (npr. barovi) i krizna mjesta, lidere u zajednicama, vrstu poslova u tom području i društvene objekte.

Reagovanje je bitno načelo demokratskog rada policije, što znači da policija reaguje na (neposredne) potrebe i probleme svih članova šire društvene javnosti i nastoji da odmah pruži svoju pomoć, na podjednak i nepristrasan način, pokazujući razumijevanje za one koji imaju probleme i poštovanje ljudskih prava. Njene usluge takođe treba da budu u skladu sa normama i vrijednostima zajednice i pojedinačnim potrebama članova zajednica u kojima policija radi.

Konsultovanje sa zajednicom je ključni koncept rada policije u zajednici. Zahtjev za konsultacijama sa zajednicom zasnovan je na osnovi da introvertna policijska organizacija koja jednostrano odlučuje o tome šta je potrebno široj društvenoj zajednici neće biti uspješna. *Konsultovanje, angažovanje i mobilizacija* zajednice u identifikaciji problema zajednice, u analizi nevidljivih uzroka problema, u utvrđivanju prioriteta za djelovanje i realizacija tog djelovanja su, također, bitni aspekti još jedne izdvojene strateške osobine rada policije u zajednici, proaktivnog pristupa u rješavanju problema. Kroz konsultacije policija pokazuje da će brige, vrijednosti i savjete zajednice uzeti u razmatranje. U zamjenu, od zajednice se očekuje da obezbijedi informacije, sredstva i moralnu podršku za aktivnosti policije. U praksi, zajednica treba da bude aktivan partner policije u identifikaciji i tretiranju ovih problema.

Odgovornost i transparentnost, koje su, također, centralna načela demokratskog rada policije, podrazumjevaju da policija bude otvorena prema potrebi da se njena djelatnost posmatra – uključujući i ponašanje pojedinačnih policajaca, strategije za policijske operacije, procedure imenovanja i upravljanje budžetom – od strane raznih ustanova za nadzor. Ona, također, treba dobrovoljno da obezbijedi široj društvenoj zajednici i informacije i riječi ohrabrenja. Policija mora da bude odogovorna pred zakonom, a odgovorna i transparentna prema široj društvenoj zajednici. Ako je policija voljna da bude transparentna u vezi sa svojim operacijama, onda bi zajednice možda bile spremnije da pruže podršku kada se pojave „problemi“ (na primjer, loše ponašanje policajaca, budžetska pitanja itd.).

Za pretvaranje ovih filozofskih načela u praksu bitna je primjena određenog broja ključnih strategija i organizacionih mjera, koje će biti opisane na sljedećim stranama¹.

1. Izvještaj OEBS-a *Dobra iskustva u izgradnji partnerstava između policije i šire društvene zajednice* (maj 2008.), strane 16-17. <http://www.osce.org/sr/secretariat/109916?download=true>

Kosovska strategija policije u zajednici

Policija Kosova usvojila je Strategiju policije u zajednici 2012-2016 sa ciljem da poveća saradnju izmjeđu stanovnika i policije kroz moto „policija je narod, narod je policija.“ Strategija promovise partnerstvo izmjeđu šire javnosti i policije ohrabrujući njihovu zajedničku odgovornost za pitanja bezbjednosti zajednice. Strategija daje ključnu ulogu forumima za bezbjednost zajednica u identifikovanju, komuniciranju i rješavanju potreba zajednica, i omogućava da ove potrebe postanu ciljevi policije.

Strategija i plan djelovanja za bezbjednost u zajednici

Strategija i plan djelovanja za bezbjednost u zajednici 2011.-2016. određuju strateške prioritete i dugoročne ciljeve institucija koje se bave bezbjednošću zajednica, kao što su sprječavanje i smanjenje kriminala, povećanje učešća javnosti i podizanje svijesti o pitanjima javne bezbjednosti, kao i olakšavanje procesa povratka i zaštite zajednica. Strategija omogućava harmonizaciju njihovih pristupa i koordinira rad ovih institucija, omogućavajući sprovođenje vizije - stvaranja mirnog i multietničkog društva u kojem se svi ljudi osjećaju slobodno.

Lokalni nivo

Lokalni odbori za javnu bezbjednost (LOJB) su konsultativna tijela koja okupljaju predstavnike lokalnih zajednica, policijske službenike, zvaničnike opština i škola, kao i žene i predstavnike mladih, a koji se angažuju na poboljšanju bezbjednosti zajednica i kvaliteta života u svojoj sredini. Članovi LOJB otvaraju pitanja poput kriminala, antisocijalnog ponašanja, pitanja zaštite životne sredine i druge probleme koji utiču na bezbjednost zajednice.

Opštinski nivo

Opštinski odbori za bezbjednost zajednica (OOBZ) su opštinska tijela koja okupljaju predstavnike opštinskih institucija, policiju, medije, etničke i vjerske zajednice, kao i organizacije civilnog društva i predsedavajuće LOJB. Ovi odbori savjetuju opštine po pitanjima javne bezbjednosti i predstavljaju forum za sveobuhvatnu razmjenu mišljenja o bezbjednosti zajednica, omogućavajući da potrebe lokalnog stanovništva postanu pitanja od važnosti za opštinu. Oni se takođe bave pitanjima koje LOJB nisu u mogućnosti da riješe na lokalnom nivou i predstavljaju ih opštini.

1. RADNA MESTA

*

2. KVALITETNO OBRAZOVANJE

*

3. — II — ZDRAVSTV. ZAŠTITA

*

4. ZDRAVA ŽIVOTNA SREDINA

*

5. OPŠTU SIGURNOSTI

*

6. KOMUNIKACIJA SA SVETOM

*

BEZ OGRANIČENJA (BEZVIŠKI REŽIM)

7. BOLJA INFRASTRUKTURA
U SVIM SEGMENTIMA

*

8.

*

*

Korist za širu zajednicu: učenici, roditelji, starija lica, lokalne zajednice, privatni preduzetnici, verske zajednice i civilno društvo

LOJB i OOBZ omogućavaju da se čuje glas pojedinaca i interesnih grupa na temu bezbjednosti zajednica, kroz djelovanje foruma na kojima mogu da izraze svoje zabrinutosti ili probleme i proaktivno ih rješavaju. Ovo vodi ka sprječavanju i smanjivanju prijetnji i otvara prostor za mirnu i bezbjednu zajednicu. Kroz sprovođenje projekata za zajednice, koji su zasnovani na lokalnim potrebama, rad foruma za bezbjednost zajednica ima direktan uticaj na opšte dobro članova zajednice:

- Studenti i mladi imaju jedinstvenu priliku da izraze svoje stavove i doprinesu pozitivnijem okruženju.
- Roditelji mogu da predlože projekte koji povećavaju bezbjednost i dobrobit njihove djece.
- Starija lica mogu ponuditi svoja iskustva i znanja o potrebama i pitanjima koja utiču na stariju populaciju.
- Različite zajednice mogu koristiti LOJB kao forum da razmijene svoje utiske o bezbjednosti, ali i da ohrabre integraciju, proces povratka i pozitivne razmjene sa širom zajednicom.
- Privatni preduzetnici mogu da imaju pozitivniju i bezbjedniju sredinu za razvijanje biznisa kao rezultat rada LOJB.
- Nevladine organizacije mogu da primijene svoje vještine u rješavanju problema na sastancima sa zajednicom kako bi proširili pristup i oblasti svog rada. Sklapanje partnerstva sa LOJB može im omogućiti da podnesu prijave za finansiranje i donacije za projekte zajednica.

Izgradnja partnerstva

Izgradnja partnerstva je ključni element za uspostavljanje efikasne saradnje između različitih tijela koja rade na pitanjima bezbjednosti zajednica na Kosovu. Da bi se osnažile vještine novih članova LOJB u stvaranju novih partnerstava na lokalnom, opštinskom i centralnom nivou, Koordinaciona kancelarija za bezbjednost zajednica koju podržava Misija OEBS-a na Kosovu, obučava članove LOJB u tematskim osnovama principa saradnje, učešća, uključivanja i održivosti.

Takođe, OEBS dva puta godišnje podržava održavanje Izvršnog savjeta LOJB, okupljajući članove više od 40 formiranih LOJB širom Kosova, promovišući koordinaciju i razmjenu informacija između LOJB. Članovi tada imaju priliku da diskutuju o stečenim znanjima i ohrabre primjere dobre prakse u budućnosti.

Rješavanje problema

Onda kada članovi LOJB ovladaju vještinama izgradnje partnerstva i počnu da ih sklapaju, upoznaju se sa vještinama u rješavanju problema. Koordinaciona kancelarija za bezbjednost zajednica koju podržava Misija OEBS-a na Kosovu obučava članove LOJB kako da primijene SARA model za rješavanje problema (SARA predstavlja skraćenicu od engleskih riječi: skeniranje problema (Scanning), analiza problema (Analysis), odgovor na problem (Response) i procjena uspjeha u rješavanju problema (Assessment)). Na ovaj način članovi stiču znanja koja im pomažu da se bave pitanjima kriminala, bezbjednosti i kvaliteta života

u svojim zajednicama. Članovi LOJB takođe se obučavaju u izradi projektnih akcionih planova koji se mogu sprovoditi u okviru zajednica. Primjenom novih veština LOJB su u mogućnosti da doprinesu sigurnosti i bezbjednosti svojih zajednica na nezavisan i održiv način.

Projekti zajednica

Lokalni odbori za javnu bezbjednost trenutno sprovode veliki broj inicijativa za bezbjednost zajednica koje se finansiraju kroz trogodišnji projekat koji zajednički podržavaju OEBS i Vlada Norveške. Projekat je podjeljen u tri faze i ima ukupan budžet od 401.604 eura.

- **Ukupan broj od 31 inicijative** LOJB sproveden je u okviru prve faze projekta 2013. godine uključujući „Rekonstrukciju i obnovu Doma kulture“ (sproveden od strane LOJB Donje Gušterice), „Omogućavanje sigurnijih slobodnih aktivnosti kroz izgradnju dječjeg igrališta“ (sproveden od strane LOJB Donja Šipašnica), „Izgradnja kapaciteta lokalne omladine“ (sproveden od strane LOJB Rudnik/Banja/Suvo Grlo iz Srbije) i „Bezbjednost u saobraćaju za djecu školskog uzrasta i zajednice“ (sproveden od strane LOJB Labljanje-Bostane).

- **Ukupan broj od 22 inicijative** LOJB je u procesu sprovođenja u okviru druge faze projekta u 2014. godini uključujući „Poboljšanje životnih uslova za djecu sa invaliditetom“ (sproveden od strane LOJB Osojane), „Poboljšanje bezbjednosti u školskom dvorištu“ (sproveden od strane LOJB Janjevo), „Poboljšanje saobraćajne bezbjednosne infrastrukture“ (tri slične inicijative LOJB Vrbovac-Grnčar, LOJB Kruševo i LOJB Sušica), i dva multi-etnička omladinska kampa (sprovedeno zajednički između LOJB Gornja i Donja Šipašnica i LOJB Kosovo Polje).

- **Oko 25 inicijativa** LOJB planirane su da budu podržane u 2015. godini u okviru treće faze projekta. Svi LOJB se ohrabruju da ponude svoje ideje i inicijative usmjerene na poboljšanje sigurnosti, bezbjednosti i kvaliteta života u svojim zajednicama kako bi dobili sredstva za njihovo sprovođenje.

Rezultati

U poslednje dvije godine, predstavnici različitih zajednica uključujući žene, mlade i starija lica širom Kosova ostvarili su direktne koristi kroz inicijative LOJB:

- Devet škola je unaprijedilo sigurnosne uslove ograđivanjem školskih dvorišta i sportskih igrališta, izgradnjom trotoara i unaprjeđenjem sportske infrastrukture u okviru školskih kompleksa;
- Četiri zajednice unaprijedile su ekološke uslove u svojim sredinama kroz aktivnosti čišćenja ilegalnih deponija, puteva, groblja, rječnih priobalja i drugih javnih površina;
- Tri lokalne sredine unaprijedile su putnu infrastrukturu nasipanjem puteva i izgradnjom asfaltnih prilaza i staza;

- Dvije ulice postale su bezbjednije za šetnju po mraku usljed inicijative uvođenja noćnog osvjjetljenja;

- Jedna zajednica unaprijedila je uslove za održavanje kulturnih događaja putem rekonstrukcije i obnove kulturnog centra;

- Jedan seoski park izgrađen je za potrebe različitih etničkih zajednica kako bi se stanovnici družili i organizovali zajedničke rekreativne aktivnosti.

Uz gore navedeno, deset sprovedenih inicijativa unaprijedile su bezbjednost u zajednicama kroz aktivnosti poboljšanja vještina i povećanja svijesti mladih u oblastima bezbjednosti saobraćaja, prvo pomoći, javnom zastupanju i među-etničkom dijalogu.

Da biste saznali više o policiji u zajednici i uključili se, molimo Vas da kontaktirate:

192
info@kosovopoliice.com
www.kosovopoliice.com